

R M Z B M Z M A G A Z I N E

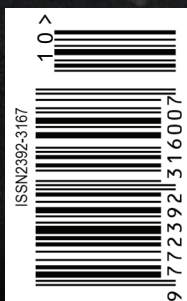
październik 10/2015

Koszty szkolenia pracowników możesz zaliczyć
do kosztów uzyskania przychodu

Prawo do odliczenia VAT potwierdza
Trybunał Sprawiedliwości UE

Typowe nieprawidłowości sprawozdań finansowych - część II

Unikanie opłacania składek ZUS poprzez pracę
u zagranicznego pracodawcy

**CENA
SPECJALNA
DLA KLIENTÓW
RUSSELL
BEDFORD**

KONFERENCJA

**CENY TRANSFEROWE I DOKUMENTACJA PODATKOWA
PO 1 STYCZNIA 2016 ORAZ ZMIANY OD 1 STYCZNIA 2017**

WARSZAWA, ANTARES OFFICE, 30 LISTOPADA - 1 GRUDNIA 2015

PROWADZĄCY

dr Andrzej
Dmowski

Radosław
Piekarczyk

Jarosław
Dziewa

Rafał
Dąbrowski

Leszek
Dutkiewicz

Piotr
Passowicz

ORGANIZATORZY I PARTNERZY

Spis treści

O NAS

- Russell Bedford wśród 60 największych sieci prawnych i audytorsko-doradczych 3
- Kolejny ranking, kolejne wyróżnienie! 3

TEMAT NUMERU

- Koszty szkolenia pracowników możesz zaliczyć do kosztów uzyskania przychodu 4

PODATKI

- Podatek akcyzowy w obrocie paliwami ciekłymi..... 6
- Prawo do odliczenia VAT potwierdza Trybunał Sprawiedliwości UE 8
- Polscy przedsiębiorcy chcą zmian przepisów - przygotowują konkretne propozycje..... 9

RACHUNKOWOŚĆ

- Typowe nieprawidłowości sprawozdań finansowych - część II ... 10
- Biegły rewident - weryfikator czy doradca 12

OPTYMALIZACJA

- Unikanie opłacania składek ZUS poprzez pracę u zagranicznego pracodawcy 14
- Analiza regulacji dotyczących opodatkowania kontrolowanych spółek zagranicznych pod kątem ich zgodności z umowami o unikaniu podwójnego opodatkowania 16

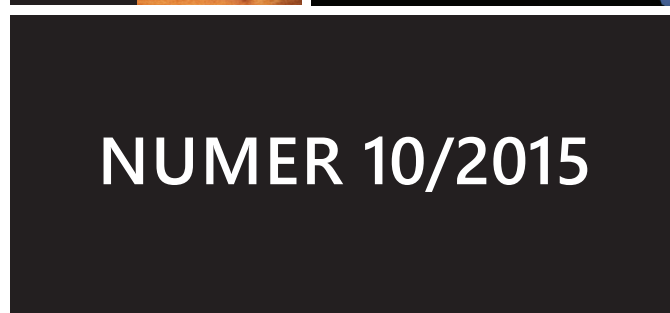
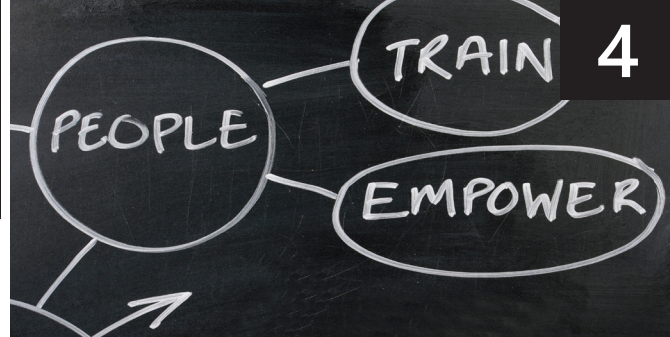
TWOJA FIRMA

- Firmy będą mogły dłużej korzystać z instrumentów zwrotnych w ramach pomocy UE 18
- Od konfliktu do współpracy, czyli jak wykorzystać coaching zespołowy do pracy z top managementem 20

PRAWO

- Zmiany w prawie spadkowym 23

Informacje zawarte w tej publikacji są tylko dla celów informacyjnych i nie stanowią profesjonalnego doradztwa z zakresu księgowości, podatków, biznesu czy porad prawnych. Ustawy i przepisy zmieniają się szybko, więc informacje zawarte w niniejszym dokumencie mogą nie być kompletne i aktualne. Proszę skontaktować się z profesjonalnym doradcą przed podjęciem jakichkolwiek działań na podstawie zawartych informacji. Opublikowany luty 2015.

Szanowni Państwo

W tym miesiącu chcemy pochwalić się dwoma bardzo ważnymi dla nas osiągnięciami! Po pierwsze – Russell Bedford znalazło się wśród 60 największych firm audytorsko-doradczych! Ponadto, zostaliśmy docenieni również, jako firma szkoleniowa! W rankingu Gazety finansowej uplasowaliśmy się na 7 miejscu zestawienia. Dziękujemy!

Głównym tematem tego numeru jest artykuł Marty Madei o tym, że koszty szkolenia pracowników, możemy zaliczyć do kosztów uzyskania przychodu. Polecamy ten tekst, ponieważ kompleksowo wyjaśnia on wszystkie wątpliwości dotyczące tego tematu.

W dziale „Podatki” poruszamy takie zagadnienia jak np. podatek akcyzowy w obrocie paliwami ciekłymi czy prawo do odliczenia VAT.

Wracamy również do tematyki sprawozdań finansowych i zapraszamy do zapoznania się z dwoma artykułami Grzegorza Błaszczewskiego: „Ty-

powe nieprawidłowości sprawozdań finansowych – część II” oraz „Biegły rewident – weryfikator czy doradca?”

Dr Rafał Nawrot przygotował tekst o analizie regulacji dotyczących opodatkowania kontrolowanych spółek zagranicznych pod kątem ich zgodności z umowami o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Na koniec zakładka „Twoja firma”. Tam czeka na Państwa artykuł, poruszający kwestię korzystania z instrumentów zwrotnych w ramach pomocy z Unii Europejskiej oraz bardzo ciekawy tekst o tym, jak wykorzystać coaching zespołowy do pracy z top managementem przygotowany przez Pana Marcina Mydlaka.

Zapraszamy!

Angelika Kozłowska
Redaktor naczelny

PEOPLE

EMPOWER

PAŹDZIERNIK NR 10 (10) 2015

RB Magazine
ul. Marynarska 11, 02-674 Warszawa
tel. 22 276 61 84
www.russellbedford.pl/pl/glowna/o-nas/rb-magazine

Wydawca

Redaktor Naczelna
Angelika Kozłowska
angelika.kozlowska@russellbedford.pl

Reklama
e-mail: marketing@russellbedford.pl

Projekt i skład
PDWA Interactive Agency
ul. Banderii 4 lok. 321
01-164 Warszawa
www.pdwa.pl

KOSZTY SZKOLENIA PRACOWNIKÓW MOŻESZ ZALICZYĆ DO KOSZTÓW UZYSKANIA PRZYCHODU

NA PODSTAWIE ART. 17 I ART. 94 PKT 6 KODEKSU PRACY PRACODAWCY SĄ ZOBIGOWANI UŁATWIĆ PODNOSZENIE KWALIFIKACJI SWOICH PRACOWNIKÓW. POWYŻSZY OBOWIĄZEK, CZYLI ZAPEWNIENIE KSZTAŁCENIA I UDZIAŁU W SZKOLENIACH RODZI SKUTKI PRAWNE TAK SAMO PO STRONIE PRACODAWCY, JAK I PRACOWNIKA. W ZWIĄZKU Z POWYŻSZYM BARDZO WAŻNE JEST USTALENIE, CO DOKŁADNIE KRYJE SIĘ POD POJĘCIEM PODNOSZENIE KWALIFIKACJI I JAKIE KONKRETNE KONSEKWENCJE PODATKOWE POJAWIAJĄ SIĘ DLA OBYDWU STRON.

Art. 103 § 1 Kodeksu Pracy uznaje za podnoszenie kwalifikacji zainicjowane przez pracodawcę lub za jego zgodą, wszelkie działania polegające na zdobywaniu lub uzupełnianiu wiedzy i umiejętności. Istotną kwestią jest zatem powiązanie rodzaju i tematyki szkolenia ze specyfiką pracy i obowiązkami służbowymi określonymi w umowie o pracę.

W związku z powyższym, jeżeli pracodawca opłaca pracownikom udział w szkoleniach i tematyka tych szkoleń wiąże się z zakresem obowiązków pracownika, to można uznać, że koszt tych szkoleń jest wydatkiem poniesionym w celu uzyskania przychodów lub zachowania, albo zabezpieczenia źródła przychodów i tym samym poniesione przez pracodawcę wydatki mogą stanowić dla jego firmy koszty podatkowe. Obrazując powyższe stwierdzenie można przytoczyć interpretację Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z dnia 1.03.2013r., nr ILPB3/423-491/12-4/AO, w której organ wskazał:

„Uznanie danego wydatku za koszt uzyskania przychodów jest możliwe tylko wtedy, gdy z prawidłowo i rzetelnie udokumentowanych zdarzeń wynika ponad wszelką wątpliwość, iż jest to wydatek celowy i racjonalnie uzasadniony. Innymi słowy oznacza to, że dla kwalifikacji prawnej danego kosztu istotne znaczenie ma cel, w jakim został poniesiony. Wydatek zostanie uznany za koszt uzyskania przychodów, jeżeli pomiędzy jego poniesieniem, a powstaniem, zwiększeniem bądź też możliwością powstania przychodu istnieje związek przyczynowy”.

W dalszej części interpretacji jest mowa o wydatkach poniesionych na kurs logopedyczny i kurs języka angielskiego. W obu przypadkach stwierdzono, że specyfika pracy sprzedawcy wymaga doszkalania w tym zakresie i uznano możliwość zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów wydatków poniesionych na kursy.

Rozważając sytuację prawno-podatkową pracownika korzystającego z kursów opłacanych przez pracodawcę, trzeba podkreślić, że koszty kształcenia za każdym razem będą stanowić jego przychód podatkowy, natomiast zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 90 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, dalej: ustawa o PIT), ma on możliwość skorzystania ze zwolnienia. Z treści powyższego artykułu wynika, że wolna od ciężaru podatku dochodowego jest wartość świadczeń przyznanych przez pracodawcę na podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracownika. Zwolnienie to nie obejmuje wynagrodzeń otrzymywanych za czas urlopu szkoleniowego oraz za czas zwolnień z całości lub części dnia pracy.

Warto podkreślić także, że szkolenie pracownika powinno być związane z wykonywaną pracą i stosunkiem służbowym. Jeżeli udział w szkoleniu jest konieczny dla odpowiedniego funkcjonowania przedsiębiorstwa i wykonywania obowiązków służbowych pracownika, może on skorzystać ze zwolnienia. Ważny jest fakt, że to pracodawca musi wyrazić zgodę i samemu określić czy konkretne szkolenie spełnia powyższe warunki. W związku z powyższym należy dodać, że rodzaj szkolenia i posiadanie jakiegokolwiek akredytacji przez organizatora szkolenia nie wpływa na możliwość zastosowania zwolnienia.

Liczne przykłady przychodów korzystających ze zwolnienia mają swoje odzwierciedlenie w interpretacjach podatkowych, w których organy podatkowe uznają, że szkolenia z zakresu zarządzania (np. interpretacja nr ILPB1/415-154/13-4/AMN), kursy językowe (np. interpretacja nr IPPB4/415-1045/12-3/SP), jak również opłaty za aplikację radcowską (np. interpretacja nr ITPB2/415-305/13/MN), podlegają zwolnieniu na mocy art. 21 ust. 1 pkt 90 ustawy o PIT.

MARTA MADEJA

Młodszy asystent podatkowy w kancelarii Russel Bedford, studentka prawa na Uniwersytecie Jagiellońskim. W trakcie studiów zdobywała doświadczenie w krakowskich i śląskich kancelariach doradztwa podatkowego. Specjalizuje się w prawie podatkowym, w szczególności w tematyce cen transferowych.

Podatek akcyzowy w obrocie paliwami ciekłymi

JAK PODAJE MINISTERSTWO FINANSÓW OBSZAREM SZCZEGÓL-
NIE NARAŻONYM NA UNIKANIE ZAPŁATY Z TYTUŁU ZOBOWIĄ-
ZAŃ PODATKOWYCH JEST OBRÓT WYROBAMI AKCYZOWYMI,
W TYM PALIWAMI CIEKŁYMI. O ILE W PODATKU OD TOWARÓW
I USŁUG, ODLICZENIE PODATKU NALICZONEGO NIE ZALEŻY OD
UPRZEDNIEGO ZAPŁACENIA PODATKU NALEŻNEGO Z TYTUŁU
DOKONANEJ TRANSAKCJI, TO ODRĘBNI PRZEDSTAWIA SIĘ SY-
TUACJA NA GRUNCIE PODATKU AKCYZOWEGO. PODATEK TEN
PODLEGA ZAPŁACIE, JEŚLI NIE ZOSTANIE UISZCZONY NA WCZE-
ŚNIEJSZYM ETAPIE OBROTU. W ZWIĄZKU Z POWYŻ-

SZYM, CELEM WPROWADZENIA REGULACJI Z

ART. 8 UST. 2 PKT 4 USTAWY O PODATKU

AKCYZOWYM (DZ. U. NR 29, POZ. 257 ZE

ZM., DALEJ: USTAWA O PODATKU AK-

CYZOWYM) JEST ZAPOBIEGANIE SYTU-

ACJOM, W KTÓRYCH ORGANY PODATKOWE

ZAUWAŻAJĄ W OBROCE WYROBY AKCYZO-

WE NIEWIADOMEGO I NIELEGALNEGO PO-

CHODZENIA, A PODMIOT JE POSIADA-

JĄCY ODMAWIA UJAWNIEŃ ŹRÓDŁA

POCHODZENIA TYCH WYROBÓW LUB

WSKAZUJE ŹRÓDŁO NIEISTNIEJĄCE.

WEDŁUG NACZELNEGO SĄDU AD-

MINISTRACYJNEGO PRZEPIS TEN

MA STANOWIĆ SKUTECZNY

INSTRUMENT WALKI Z POD-

MIOTAMI TYPU "SŁUP" LUB

"ZNIKAJĄCY PODATNIK".

(WYROK NSA Z DN.

24.04.2015R., SYGN.

I GSK 1157/13).

W ZWIĄZKU Z POWYŻSZYM
NALEŻY ZAZNACZYĆ, ŻE TAKIE STANOWISKO NSA STWARZA
PEWNE ZAGROŻENIA DLA PRZEDSIĘBIORCÓW, KTÓRZY PROWA-
DZĄ DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ POLEGAJĄCĄ NA OBROCE
WYROBAMI AKCYZOWYMI, W TYM PALIWAMI CIEKŁYMI.

Zgodnie z art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. ustawy o podatku akcyzowym, jeżeli w stosunku do wyrobu akcyzowego powstał obowiązek podatkowy w związku z wykonaniem jednej z czynności, o których mowa w ust. 1, nie powstaje obowiązek podatkowy na podstawie innej czynności podlegającej opodatkowaniu akcyzą, jeżeli kwota akcyzy została, po zakończeniu procedury zawieszenia poboru akcyzy, określona lub zadeklarowana w należnej wysokości, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej.

Celem ww. przepisu jest zapobieżenie sytuacji, w której podatek od tego samego wyrobu akcyzowego mógłby zostać pobrany więcej niż jednokrotnie, z tytułu różnych czynności opodatkowanych i de facto od różnych podatników. Przepis ten w końcowej części przewiduje możliwość odstąpienia od tej reguły. Takie odstąpienia ustawodawca uregulował właśnie w art. 8 ust. 2 ustawy o podatku akcyzowym. Zgodnie z regulacją zawartą w pkt 4 ust. 2 w art. 8 ustawy o podatku akcyzowym przedmiotem opodatkowania akcyzą jest również nabycie lub posiadanie wyrobów akcyzowych znajdujących się poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, jeżeli od tych wyrobów nie została zapłacona akcyza w należnej wysokości, a w wyniku kontroli podatkowej, postępowania kontrolnego albo postępowania podatkowego nie ustalono, że podatek został zapłacony.

Zarówno podatek akcyzowy, jak i podatek od towarów i usług są podatkami pośrednimi. Rządzą się one jednak własnymi regułami. Warto zaznaczyć fakt, że w przypadku podatku od towarów i usług obowiązek posiadania rzetelnej faktury i faktyczne władztwo

nad towarem, co do zasady są warunkami wystarczającymi do odliczenia podatku naliczonego. Wynika z tego, że takie odliczenie nie zależy od uprzedniego zapłacenia podatku należnego z tytułu dokonanej transakcji przez zbywcę tego towaru. Odrębnie przedstawia się sytuacja na gruncie podatku akcyzowego. Podatek ten podlega zapłacie, jeśli na wcześniejszym etapie obrotu danina ta nie została uiszczona. (wyrok NSA z dn. 28 maja 2013 r., sygn. akt I GSK 396/12). W ramach tego podatku nie funkcjonuje instytucja dobrej wiary nabywcy towaru i w związku z tym, jeżeli podatek akcyzowy od konkretnego wyrobu akcyzowego nie został zapłacony, w ramach czynności, o których mowa w art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o podatku akcyzowym, jak również nie został zadeklarowany lub nie określono decyzją jego wysokości, to nabywca, posiadacz lub zbywca takiego wyrobu akcyzowego jest zobowiązany do zapłaty tego podatku (wyrok NSA z dn. 24.04.2015r., sygn. I GSK 1157/13).

Jak wynika również z orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego, przedsiębiorcy, którzy prowadzą działalność gospodarczą polegającą na obrocie wyrobami akcyzowymi w celu uwolnienia się od obowiązku zapłaty podatku akcyzowego, nabywając lub posiadając wyroby akcyzowe w dacie ich nabycia lub wejścia w posiadanie zobowiązani są do samodzielnego ustalenia, czy akcyza od tego wyrobu została zapłacona, względnie zadeklarowana, lub określona decyzją. Przysługuje im wtedy zwolnienie od podatku akcyzowego na podstawie art. 25 ust. 1 pkt 5 ustawy o podatku akcyzowym, który stanowi, że zwolnienie od akcyzy stosuje się, gdy wynika to z konieczności uniknięcia wie-

lokrotnego opodatkowania wyrobów akcyzowych. Jeśli zaś akcyza nie została zapłacona, zadeklarowana lub określona decyzją, to na podstawie art. 8 ust. 2 pkt 4 ustawy o podatku akcyzowym podatnik taki, jako nabywca lub posiadacz wyrobu akcyzowego, na którym spoczywa z tego tytułu obowiązek podatkowy jest zobowiązany do jej zapłaty (wyrok NSA z dn. 24.04.2015r., sygn. I GSK 1157/13). Warto również zaznaczyć, że w celu ustalenia przez organy podatkowe, iż akcyza na wcześniejszym etapie obrotu została uiszczona w prawidłowej wysokości, organy podatkowe przed nałożeniem obowiązku zapłaty akcyzy na posiadacza czy też nabywcę wyrobów akcyzowych obowiązane są przeprowadzić kontrolę podatkową, postępowanie podatkowe lub kontrolne. Samo stwierdzenie braku zapłaty musi być poprzedzone przeprowadzeniem postępowania dowodowego zmierzającego do ustalenia zapłaty akcyzy. (wyrok NSA z dn. 20.10.2011r., sygn. akt III SA/Po 643/11).

W związku z powyższym przy dokonywaniu zakupu paliw należy zwrócić szczególną uwagę na to czy dostawca jest wiarygodny oraz jaka jest jego historia funkcjonowania na terytorium Polski. Ważnym jest, aby być w posiadaniu dokumentów potwierdzających odprowadzenie (lub zadeklarowanie) podatku we wcześniejszej fazie obrotu i aby dostawca paliwa był podmiotem uprawnionym do obrotu paliwami na terytorium kraju, tj. posiadał odpowiednią koncesję, realizował obowiązki związane z NCW i zapasami obowiązkowymi, bądź też znajdował się w odpowiednich rejestrach Agencji Rezerw Materiałowych oraz Urzędu Regulacji Energetyki.

MARTA MADEJA

Młodszy asystent podatkowy w kancelarii Russel Bedford, studentka prawa na Uniwersytecie Jagiellońskim. W trakcie studiów zdobywała doświadczenie w krakowskich i śląskich kancelariach doradztwa podatkowego. Specjalizuje się w prawie podatkowym, w szczególności w tematyce cen transferowych.

Prawo do odliczenia VAT potwierdza Trybunał Sprawiedliwości UE

DNIA 22 PAŹDZIERNIKA 2015 R. TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ (DALEJ: TSUE) WYDAŁ ORZECZENIE, KTÓRE MOŻE OKAZAĆ SIĘ BARDZO WAŻNE DLA PODATNIKÓW, KTÓRYM ORGANY PODATKOWE PODWAŻYŁY PRAWO DO ODLICZENIA VAT NALICZONEGO.

Szczególnie zainteresowani omawianym orzeczeniem mogą być podatnicy, którym organy określiły zobowiązanie podatkowe w podatku VAT lub odmówiły dokonania zwrotu VAT z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości w odliczaniu podatku naliczonego, zarzucając uczestnictwo w fikcyjnych transakcjach lub inaczej nazwanych oszustwach podatkowych.

Analizując działania organów podatkowych można zauważyć wzrastającą tendencję do określania zobowiązania podatkowego, które później jest egzekwowane w drodze egzekucji administracyjnej lub do odmowy dokonania zwrotu VAT z uwagi na ogólnie rzecz ujmując – „nieprawidłowości stwierdzone u kontrahentów podatnika”.

Organy podatkowe w ten sposób nadmierne upraszczają sobie prowadzenie postępowań poprzez stosowanie pewnego schematu działań. Po pierwsze w postępowaniu podatkowym (lub kontrolnym prowadzonym przez UKS) włączają w poczet materiału dowodowego decyzje podatkowe wydane wobec innych podmiotów, kontrahentów podatnika, w których określiły podatek VAT należy do zapłaty z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości. Następnie po włączeniu takich decyzji do materiału dowodowego, organy podatkowe bardzo szybko dochodzą do wniosków, że skoro kontrahentowi podatnika określono podatek do zapłaty z tytułu fikcyjnych zakupów towarów, które następnie były przedmiotem sprzedaży do podatnika, to również podatnikowi należy podważyć podatek naliczony wynikający z faktur od tych kontrahentów. Rozumowanie organów podatkowych w takiej sytuacji sprowadza się do stwierdzenia, że skoro zgodnie z decyzją podatkową kontrahent podatnika nie miał towaru (z decyzji wynika, że nie miał prawa do odliczenia od zakupu tego towa-

ru), to podatnik również nie mógł mieć tego towaru i również jego podatek naliczony od tych zakupów został zawyżony. Konsekwencją tak nadto uproszczonego postępowania podatkowego zwykle jest decyzja określająca podatek VAT do zapłaty, co przesądza również o odmowie dokonania zwrotu VAT.

W orzeczeniu z dnia 22 października 2015 r., o sygn. akt. C-277/14 (PPUH Stehcemp sp.j. Florian Stefanek, Janina Stefanek, Jarosław Stefanek) TSUE m.in. dotknął problemu ograniczania prawa podatnika do odliczenia podatku VAT naliczonego wynikającego z faktur wystawionych przez podmioty, u których organy podatkowe stwierdziły nieprawidłowości związane z dokonaną dostawą.

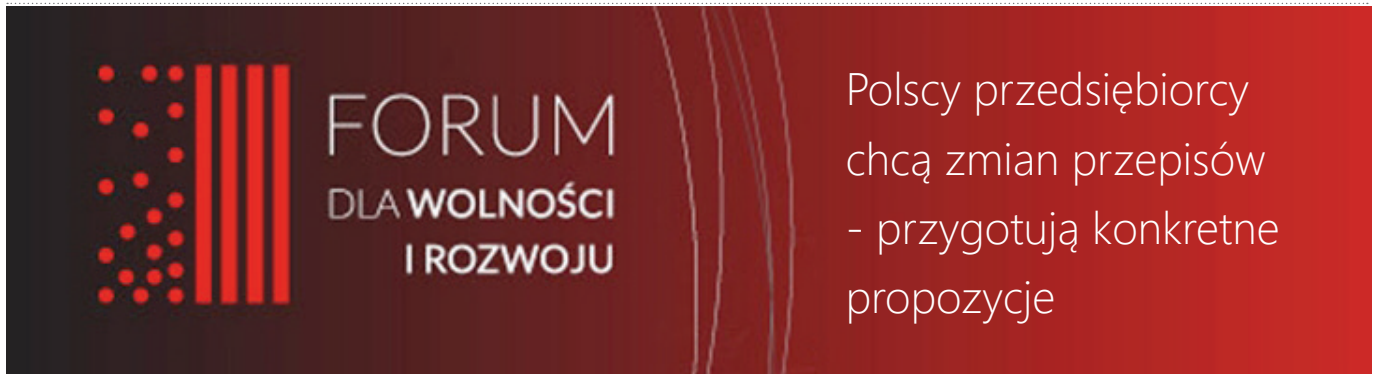
Trybunał wskazał, że organy podatkowe nie mogą w sposób generalny wymagać, żeby podatnik badał, czy wystawca faktury za towary lub usługi, których odliczenie ma dotyczyć, dysponuje danymi towarami i czy jest w stanie je dostarczyć oraz czy wywiązuje się z obowiązku złożenia deklaracji i zapłaty podatku VAT, w celu upewnienia się, że podmioty działające na wcześniejszych etapach obrotu nie dopuszczają się nieprawidłowości lub przestępstwa, albo żeby podatnik ten posiadał potwierdzające to dokumenty.

Komentowany wyrok może stanowić skuteczne narzędzie obrony podatników przed wydawaniem niekorzystnych decyzji, w których organy podatkowe często określają milionowe zobowiązania z tytułu podatku VAT, a także przed blokowaniem zwrotu VAT podatnikom, z uwagi na podważenie transakcji, z których ten zwrot wynika.

Ponadto, co bardzo ważne, omawiany wyrok TSUE może również stanowić przesłankę wznawiania postępowań, które zakończyły się już decyzjami ostatecznymi.

RAFAŁ DĄBROWSKI

Manager w Departamencie Doradztwa Podatkowego. Doradca Podatkowy nr 12498. Od 2013 roku związany z kancelarią Russell Bedford Poland, pełniąc funkcję osoby zarządzającej Departamentem Doradztwa Podatkowego. Specjalizuje się w prawie podatkowym. Autor artykułów o tematyce prawno-podatkowej publikowanych na branżowych portalach internetowych. Posiada wykształcenie z zakresu prawa podatkowego.

28-30 PAŹDZIERNIKA UCZESTNICY FORUM LAW4GROWTH W KATOWICACH ZŁOŻYLI NA RĘCE PREZYDENTA RP PROPONOWANE ZMIANY LEGISLACYJNE. POD KONIEC PAŹDZIERNIKA STOLICA GÓRNEGO ŚLĄSKA STAŁO SIĘ CENTRUM DYSKUSJI I PRAC NAD ZMIANAMI PRZEPISÓW, KTÓRE MOGĄ POPRAWIĆ KONDYCJĘ GOSPODARKI I WSPOMÓC ROZWOJ FIRM W POLSCE. EFEKTEM DEBAT PRZEDSIĘBIORCÓW, PRAWNIKÓW, EKONOMISTÓW I PRZEDSTAWICIELI SAMORZĄDÓW BĘDZIE ZBIÓR DOBRYCH PRAKTYK DLA PAŃSTWA I BIZNESU „PRAWO DLA WOLNOŚCI I ROZWOJU”.

Dokument został złożony drugiego dnia konferencji na ręce Prezydenta RP Andrzeja Dudy. Kongres ma szansę wpisać się na stałe w kalendarz najważniejszych wydarzeń biznesowych w kraju. To pierwsza inicjatywa obywatelska w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej, której celem jest nie sama debata, ale przede wszystkim stworzenie konkretnych propozycji zmian ustaw - we współpracy, ponad podziałami.

Forum Law4Growth, nad którym honorowy patronat objął Prezydent RP, koncentruje się wokół zagadnień kluczowych z punktu widzenia konkurencyjności gospodarki, takich jak prawo zamówień publicznych, prawo podatkowe, prawo autorskie czy partnerstwo publiczno-prywatne. Projekt został zainicjowany przez polskich przedsiębiorców reprezentujących m.in. firmy Atlas, Fakro, PZU, prawników oraz instytucje - Krajową Izbę Gospodarczą, Instytut Wolności oraz Miasto Katowice.

Przez ostatnich kilka miesięcy, we współpracy z kancelariami z krajów Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej, analizowano przepisy i rozwiązania, które sprawdziły się w państwach regionu i które można by zaimplementować również w Polsce. Najciekawsze z nich zostaną przedyskutowane w trakcie październikowego Kongresu podczas 20 specjalistycznych warsztatów z udziałem ponad 200 ekspertów z różnych środowisk i opcji politycznych. Stworzą oni wspólnie konkretne propozycje zmian ustaw w polskim prawie i zbiorą je w jeden dokument „Prawo dla Wolności i Rozwoju”.

To doskonały przykład jak przedsiębiorcy biorą sprawy w swoje ręce. Zamiast mó-

wić jedynie, że oczekują zmian, pokażą w jaki sposób można je wprowadzić tak, aby korzyści odczuły wszystkie firmy w Polsce, także te małe.

„Spodziewamy się żywych dyskusji podczas warsztatów i obrad z udziałem Prezydenta Andrzeja Dudy. Coraz więcej przedsiębiorców zgłasza bowiem potrzebę natychmiastowych reform w polskim prawie, zwłaszcza w kontekście tworzenia prostych i jednolitych przepisów. To ważne, bo jak pokazują badania chwiejność polskiego prawa nadal przybiera na sile. Z roku na rok rośnie liczba nowych przepisów, a statystyczny przedsiębiorca, jeśli chciałby być na bieżąco z wszystkimi aktami prawnymi, musiałby poświęcać na ich czytanie prawie 4 godziny każdego dnia roboczego”, wyjaśnia profesor Barbara Piontek, sekretarz generalna Forum dla Wolności i Rozwoju Law4Growth, czuwająca nad merytoryką warsztatów i przygotowaniem zbioru dobrych praktyk „Prawo dla Wolności i Rozwoju”.

Jak wynika z raportu Grant Thornton, w I półroczu 2015 roku przyjęto 12 784 strony maszynopisu nowego prawa, czyli o 7,2 proc. więcej niż w tym samym okresie ubiegłego roku, a statystyczny polski mikroprzedsiębiorca średnio co drugi dzień musi wypełniać urzędowe formularze. To potężne obciążenie, zwłaszcza dla właścicieli najmniejszych firm, ale i większych przedsiębiorstw, które bez odpowiedniego wsparcia Państwa i samorządów nie są w stanie konkurować z globalnymi koncernami.

Miastem, które aktywnie zaangażowało się w prace Forum Law4Growth są Katowice.

„Współorganizowanie takiego wydarzenia, jakim jest Kongres Law4Growth, jest dowodem na to, że Katowice są miastem, w którym rozwijają się nie tylko inwestorzy zagraniczni, ale także polski biznes. W Katowicach swoje siedziby mają takie przedsiębiorstwa jak TAURON Polska Energia, PSE – Południe czy Farmacol. To u nas działają firmy dostarczające innowacyjne produkty i rozwiązania technologiczne, takie jak Kopex czy Famur. Angażując się w działania Forum, chcemy pokazać, że Katowice i Aglomeracja Górnośląska to niezwykle kapitał ludzki – aktywny i przedsiębiorczy. Staramy się jak najefektywniej wykorzystać energię ponad 2 mln mieszkających tu ludzi, jednocześnie pokazując innym, jak można mądrze się zmieniać i rozwijać”, mówi Marcin Krupa, Prezydent Miasta Katowice.

Katowice w centrum polskiego biznesu

Wybór Katowic na miejsce, w którym odbędzie się Kongres nie jest przypadkowy. Stolica Górnego Śląska jest symbolem miasta, które potrafi przekuć tradycję ciężkiej pracy w nowoczesne podejście do przedsiębiorczości i tworzenia atrakcyjnych warunków dla rozwoju gospodarczego. Według ostatniego raportu Global Metro Monitor (2015) 4, Katowice rozwijają się gospodarczo szybciej niż np. Warszawa, Helsinki, Berlin czy Rzym. W tegorocznym rankingu stolica Górnego Śląska zajęła 132 miejsce (na 300 analizowanych miast) wśród najszybciej rozwijających się na świecie metropolii m.in. pod względem rocznej stopy wzrostu zatrudnienia czy rocznej stopy wzrostu realnego PKB na mieszkańca. Lepsze noty spośród polskich ośrodków uzyskał tylko Kraków.

TYPOWE NIEPRAWIDŁOWOŚCI SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

CZĘŚĆ II

NIEPRAWIDŁOWOŚCI ZWIĄZANE Z INWENTARYZACJĄ ROZRACHUNKÓW. STOSUNKOWO POWSZECHNIE SPOTYKANE SĄ RÓWNIEŻ UCHYBIENIA WYSTĘPUJĄCE W PROCESIE UZGODNIENIA SALD ROZRACHUNKÓW. PRAWNE REGULACJE RACHUNKOWE OBOWIĄZUJĄCE W POLSCE NAKŁADAJĄ NA WIERZYCIELI OBOWIĄZEK WYSTĄPIENIA Z INICJATYWĄ UZGODNIENIA SALD NALEŻNOŚCI. W PRAKTYCE JEDNAK CZĘSTO INICJATYWA UZGODNIENIA NIE SPOTYKA SIĘ Z ODZEWEM.

Zdarza się także, że sami wierzyciele nie zawsze włączają do potwierdzeń wszystkich swoich kontrahentów. Konsekwencją takiego stanu rzeczy jest brak możliwości pełnej oceny istnienia i kompletności należności i zobowiązań. Czasami wręcz cały tryb uzgodnień nie może zostać uznany za wiarygodny. Tak jest w wypadkach kiedy:

- jednostka nie wystosuje formularzy potwierdzeń sald należności do istotnej części znaczących kontrahentów
- jednostka nie dopilnuje otrzymania potwierdzeń wysokości sald od większości znaczących kontrahentów

Niewątpliwie sam fakt nieotrzymania informacji o saldach rozrachunków lub otrzymania informacji o saldach, które nie są zgodne z saldami figurującymi w księgach jednostki, nie oznacza jeszcze, iż w jednostce określone operacje gospodarcze nie zostały prawidłowo ujęte. W praktyce bowiem często spotykane w potwierdzeniach sald rozbieżności wynikają z niezachowania zasady memoriału przez kontrahenta. Taka sytuacja następuje np. wówczas, kiedy faktura sprzedaży wystawiona przez jednostkę w grudniu zostaje zaksięgowana u kontrahenta w styczniu następnego roku tj. w miesiącu jej otrzymania, a nie w miesiącu, kiedy sprzedaż w postaci wydania towaru lub wykonania usługi faktycznie nastąpiła. Często także występują rozbieżności czasowe w rejestrowaniu płatności, tzn. zapłata dokonana przez kontrahenta w ostatnich dniach roku wpły-

wa na rachunek jednostki dopiero na początku następnego roku.

Zdarzają się jednak także i sytuacje, kiedy błędy są zamierzone i wynikają z chęci „sztucznej poprawy” wyniku finansowego. Aby zmniejszyć ryzyko takich celowych błędów, „czujni” Główny Księgowy i Zarząd powinni między innymi zwrócić uwagę na niczym nieuzasadnione wzrosty przychodów w ostatnim miesiącu roku obrotowego, czy też przeprowadzanie operacji nietypowych lub zawieranie przedwstępnych umów o charakterze warunkowym. Takie transakcje mogą być bowiem ujmowane w odmienny sposób w księgach rachunkowych każdej ze stron i skutkują różnicami w potwierdzanych saldach wzajemnych rozrachunków.

W przypadku występowania znacznych i częstych rozbieżności pomiędzy danymi ewidencji księgowej a otrzymanymi potwierdzeniami, konieczne jest ustalenie ich przyczyn. Rozbieżności takie mogą być bowiem spowodowane powtarzalnymi błędami ewidencji i systemu operacyjnego jednostki.

Często zdarza się też, że mimo monitów brak jest odpowiedzi na wysłane prośby o uzgodnienie salda. W takich sytuacjach audytor stosuje alternatywne procedury badania, tj. sprawdzenie późniejszych wpłat lub zapłat za należności i zobowiązania, czy też sprawdzenie dokumentów wysyłkowych i korespondencji z kontrahentami. Niemniej

jednak procedury alternatywne z reguły powodują dodatkowy nakład pracy dla spółki i badającego, jednocześnie dając niższy stopień pewności niż klasyczne potwierdzenia sald. Dlatego, o ile to możliwe, zawsze zalecaną metodą jest wyegzekwowanie potwierdzeń sald.

Biegły rewident może pomóc

Tak jak zaznaczono powyżej wszystkich błędów i nieprawidłowości występujących w sprawozdaniach finansowych jest znacznie więcej. Staraliśmy się przedstawić tylko najbardziej typowe, które w trakcie wykonywanych badań sprawozdań finansowych spotykamy najczęściej. W identyfikacji wszystkich istotnych i uchronieniu właścicieli i zarządów spółek przed ewentualnym ryzykiem podatkowym związanym z ich wystąpieniem, może i powinien pomóc sprawny biegły rewident. Aby jego skuteczność w tym względzie zwiększyć, kierownictwo spółki może wskazać biegłemu rewidentowi występujące u niej elementy ryzyka, na które należy zwrócić baczniejszą uwagę, czy też nietypowe transakcje, gdzie nie jest pewne, co do przyjętego sposobu rozliczenia.

Warto, aby kierownictwo spółki dostrzegło w biegłym rewidentzie nie tylko weryfikatora, którego jedynym celem jest spełnienie ustawowego obowiązku dostarczenia podpisanej opinii z badania sprawozdania finansowego, ale także partnera na drodze do doskonalenia organizacji. Partner ten, korzystając ze swojej wiedzy uzyskanej przy badaniu nie tylko naszej, ale także i wielu innych jednostek może wskazać m.in. jak udoskonalić procesy sprawozdawczości finansowej, informacji przygotowywanej na potrzeby Zarządu i kierownictwa, czy też procesy kontroli wewnętrznej.

Wiele organizacji przekonało się, że rze-

telnie przeprowadzony audyt pozwala nie tylko zidentyfikować błędy rachunkowe, ale także wskazuje spółce drogę do właściwych rozwiązań w zakresie kwestii mniej standardowych i przyczynia się do pełnego odzwierciedlenia obrazu sytuacji finansowej i majątkowej danej jednostki gospodarczej w jej sprawozdaniu finansowym.

W naszej praktyce badania sprawozdań finansowych, korzystając ze strategii wypracowanych przez najbardziej profesjonalne firmy audytorskie na świecie, wykonujemy badania wstępne jeszcze przed końcem okresu. Celem ich jest nie tylko poznanie jednostki, poznanie jej procesów biznesowych oraz systemu kontroli wewnętrznej, ale także ukierunkowanie w zakresie sprawnego zamknięcia okresu sprawozdawczego, tak aby efektem końcowym badania było sprawozdanie finansowe jak najwierniej przedstawiające obraz jednostki dla jej właścicieli, potencjalnych inwestorów i wszystkich interesariuszy. Aby skorzystać z tego rozwiązania zachęcamy zatem do wyboru audytora i zawarcia z nim umowy na kilka miesięcy przed końcem roku badanego, czyli właściwie już teraz...

Klasyczne przykłady nieprawidłowości dotyczących szacunków obejmują zaniżenia odpisów aktualizacyjnych zapasy, należności lub także zaniżenia rezerw na koszty gwarancji i inne koszty / usługi poniesione, ale nie zafakturowane przed końcem okresu. Częste manipulacje można zauważyć również w firmach budowlanych i usługowych stosujących rozliczenia w oparciu o kontrakty długoterminowe. Manipulowanie szacunkami w tych jednostkach dokonywane jest z reguły poprzez nieprawidłowe prognozy, które wpływają na określenie stopnia zaawansowania kontraktu i w konsekwencji na wynik wykazany na nim w okresie.

„Częste manipulacje można zauważyć również w firmach budowlanych i usługowych stosujących rozliczenia w oparciu o kontrakty długoterminowe. Manipulowanie szacunkami w tych jednostkach dokonywane jest z reguły poprzez nieprawidłowe prognozy, które wpływają na określenie stopnia zaawansowania kontraktu i w konsekwencji na wynik wykazany na nim w okresie”

GRZEGORZ BŁASZKOWSKI

Partner Zarządzający odpowiedzialny za Departament Audytu i Usług Poświadczających. Biegły Rewident, Członek ACCA. Przez ponad 10 lat związany z wiodącymi, globalnymi firmami konsultingowymi. Był zaangażowany w badania i inne projekty atestacyjne wykonywane dla wielu międzynarodowych korporacji i grup kapitałowych, w tym także podmiotów notowanych na Warszawskiej GPW. Ponadto, jako konsultant Banku Światowego doradca Krajowej Izbie Biegłych Rewidentów w zakresie doskonalenia systemu nadzoru nad jakością pracy biegłych rewidentów.

Biegły rewident - weryfikator czy doradca

GRZEGORZ BŁASZKOWSKI

Partner Zarządzający odpowiedzialny za Departament Audytu i Usług Poświadczających. Biegły Rewident, Członek ACCA. Przez ponad 10 lat związany z wiodącymi, globalnymi firmami konsultingowymi. Był zaangażowany w badania i inne projekty atestacyjne wykonywane dla wielu międzynarodowych korporacji i grup kapitałowych, w tym także podmiotów notowanych na Warszawskiej GPW. Ponadto, jako konsultant Banku Światowego doradca Krajowej Izbie Biegłych Rewidentów w zakresie doskonalenia systemu nadzoru nad jakością pracy biegłych rewidentów.

WRAZ Z KOŃCEM ROKU, ZBLIŻA SIĘ TAKŻE CZAS WYBORU BIEGŁYCH REWIDENTÓW I BADAŃ SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH. WARTO ZATEM ZASTANOWIĆ SIĘ W JAKI SPOSÓB I W KTÓRYCH MOMENTACH PRZEPROWADZANEGO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO, BIEGLI REWIDENCI MOGĄ DOSTARCZYĆ SPÓŁCE SWOJĄ DOBRZE WYKONANĄ PRACĄ WARTOŚĆ DODANĄ I POZWALAJĄ TYM SAMYM NA OGRANICZENIE RYZYKA BIZNESOWEGO PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ. WAŻNE JEST, ABY WŁAŚCICIELE, RADY NADZORCZE ORAZ ZARZĄDY SPÓŁEK MIAŁY ŚWIADOMOŚĆ TYCH MOMENTÓW I WE WŁASNYM DOBRZE POJĘTYM INTERESIE ORAZ INTERESIE KIEROWANEGO PRZEZ SIEBIE PODMIOTU, UMIAŁY ZRĘCZNIE Z NICH SKORZYSTAĆ.

Przegląd i rekomendacje w zakresie systemu kontroli wewnętrznej

W trakcie badania sprawozdania finansowego audytorzy są zobowiązani do przeprowadzania przeglądu i oceny systemu kontroli wewnętrznej. Wynikiem tegoż przeglądu i dokonanej oceny są rekomendacje najczęściej przekazywane po zakończeniu badania w formie oficjalnego Listu do Zarządu. Często wskazówki, co do niedoskonałości i możliwości poprawy systemów kontroli wewnętrznej oraz również funkcjonujących w spółkach systemów

raportowania i możliwości ich poprawy, są przekazywane przez zespoły audytorskie w trakcie badania. Zalecenia biegłych rewidentów w tym zakresie mają szczególne znaczenia dla jednostek, w których występuje duża ilość powtarzalnych transakcji takich jak chociażby: sieci supermarketów, hurtownie, tele-operatorzy, spółki telekomunikacyjne, banki i ubezpieczyciele.

Warto pamiętać, że biegli rewidenci posiadają doświadczenie, wiedzę oraz kompetencje, aby w ramach odrębnego zlecenia podjąć się przeprowadzenia pełnej

weryfikacji systemu kontroli wewnętrznej i przekazać kompleksowe rekomendacje dotyczące uzupełnienia luk i poprawy skuteczności istniejących kontroli wewnętrznych. Taką całościową analizą powinny zainteresować się szczególnie wspomniane powyżej duże jednostki z branż, w których ryzyko, wynikające z nieprawidłowo funkcjonującego systemu kontroli wewnętrznej jest znaczne. Wśród nich na specjalną uwagę zasługują jednostki zobowiązane do tworzenia Komitetów Audytu. Dla nich przegląd istniejącego systemu kontroli we-

wewnętrznej przez nowo powołany Komitet Audytu, stanowiłby znakomite rozpoczęcie procesu monitorowania kontroli wewnętrznej, które jak wiadomo należy do jednego z podstawowych zadań ustawowych Komitetów Audytu.

Jak wspomniano powyżej List do Zarządu służy biegłemu rewidentowi do oficjalnego przekazania zaleceń i propozycji usprawnień, które zostały dostrzeżone przez niego w toku przeprowadzanego badania sprawozdania finansowego. Chociaż zalecenia dotyczą często systemu kontroli wewnętrznej, mogą także odnosić się do:

- stwierdzonych ryzyk podatkowych,
- sposobu zarządzania płynnością, rentownością,
- jak również do takich kwestii operacyjnych jak: zarządzanie spływem należności, obrotem towarowym lub dystrybucją i organizacją sprzedaży.

Swoista wartość wspomnianych rekomendacji wynika z faktu, iż zostały one opracowane przez osobę spoza organizacji i z pozycji doświadczenia wynikającego z pracy w wielu jednostkach i na wielu systemach księgowo-finansowych. Warto zatem spokojnie zastanowić się nad sensem ich wprowadzenia i nie odrzucać z góry poddanych pomysłów, tylko z uwagi na ich czasami zbyt krytyczny charakter.

Udział w inwentaryzacji rocznej wymagany standardowymi procedurami badania jest ograniczony i polega głównie na obserwacji procedur inwentaryzacyjnych przeprowadzonych przez spółkę oraz przeliczeniu reprezentatywnej próby inwentaryzowanych towarów. Taki udział jest wystarczający w większości wypadków do stwierdzenia ewidentnych braków odpowiadających procedur, które to braki mogą powodować istotne ryzyko defraudacji materialnej i istotnie zniekształcać badane sprawozdanie finansowe. W przypadkach specyficznych zawsze możliwe jest jednak wykonanie rozszerzonej weryfikacji przeprowadzanej inwentaryzacji ze szczególnym uwzględnieniem ryzyk specyficznych wynikających z branży, charakteru działalności jednostki. Zdarza się także, że biegli rewidenty w ramach odrębnego niż badanie zlecenia podejmują się poprowadzenia, czy też przeprowadzenia inwentaryzacji w imieniu klienta. Z uwagi na wymaganą przy badaniu niezależność, takie zlecenia są prowadzone przez biegłych rewidentów

innych niż audytorzy aktualnie badający sprawozdanie finansowe.

Opinia z badania sprawozdania finansowego.

Nie można zapominać, że największą wartością wynikającą z pracy biegłego rewidenta, stanowi sama opinia, która potwierdza we wszystkich istotnych aspektach między innymi: prawidłowość funkcjonujących ksiąg rachunkowych, prawidłowość wyceny składników bilansu i rachunku wyników, jak również kompletność ujęcia zobowiązań i rezerw oraz przychodów i kosztów. O ile taka opinia jest wynikiem starannie przeprowadzonych procedur badania, znacząco poprawia wiarygodność informacji finansowej i tym samym istotnie ogranicza ryzyko biznesowe.

Opisane wyżej zagadnienia świadczą dobitnie, iż warto, aby kierownictwo spółki dostrzegało w biegłym rewidentzie nie tylko weryfikatora, którego jedynym celem jest spełnienie ustawowego obowiązku dostarczenia podpisanej opinii z badania sprawozdania finansowego, ale także partnera na drodze do poprawy wiarygodności i prawidłowości informacji oraz systemu finansowego i systemu kontroli wewnętrznej dla użytkowników nie tylko na zewnątrz, lecz także i wewnątrz organizacji tj.: Zarząd, Główny Księgowy, Dyrektor Finansowy.

Nie można bowiem zapominać, że jakością pracy biegłego rewidenta i pewnością, że przeprowadzi on wymagane procedury jest w jak najlepszym interesie jednostki, a w szczególności księgowych i Zarządu. Pamiętają o tym szczególnie przedsiębiorstwa, które w praktyce, chciałoby się powiedzieć „na własnej skórze” przekonali się, że to dalece ważniejsze niż „szybkie” badanie za wyjątkowo konkurencyjne wynagrodzenie i brak kłopotów z dłuższą niż kilkudniowa obecnością zespołu badającego.

Wzrastająca świadomość istotnej do spełnienia roli biegłego rewidenta w poprawie jakości sprawozdawczości finansowej, także w ujęciu makroekonomicznym, jest także uwidoczniła w Dyrektywie UE nr 2014/56/UE. Zasadnicze uregulowania Dyrektywy zmierzają w szczególności do:

- rozbudowania merytorycznej treści opinii biegłego rewidenta o specyficzne opisy wykonanych kluczowych procedur i wniosków płynących z tych procedur; szczególnie ten cel powi-

nien być zapewniony w stosunku do jednostek specjalnego zainteresowania publicznego, w Polsce określanych mianem JZP

- wyizolowania nadzoru nad audytorami badającymi jednostki JZP (o największym znaczeniu dla prawidłowego funkcjonowania gospodarki) i pełnego uniezależnienia go od samorządów zawodowych (stowarzyszeń, izb) biegłych rewidentów
- ograniczenia świadczenia usług innych niż usługi badania sprawozdań finansowych dla audytorów jednostki (szczególnie w przypadku audytorów jednostek zainteresowania publicznego)
- dodatkowych wymogów, procedur, uzasadnienia związanego z wyborem biegłego rewidenta i komunikacją z biegłym rewidentem przez Komitety Audytu w jednostkach zainteresowania publicznego

W chwili obecnej rozwiązania dyrektywy są implementowane przez kraje członkowskie. W tym zakresie w Polsce w sierpniu b.r. Ministerstwo Finansów wydało założenia do nowej „Ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie oraz podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych”.

Pozostaje mieć nadzieję, że tworzone rozwiązania przeniosą te kluczowe wypracowane w ramach Dyrektywy UE założenia, które mają znaczenie do tworzenia dojrzałego, konkurencyjnego i profesjonalnego rynku audytorskiego w Polsce. Takiego, który poprzez wzmocnienie zaufania użytkowników sprawozdań finansowanych do informacji finansowej i zmniejszenie asymetrii między zarządzającymi a inwestorami dużych spółek (w szczególności notowanych na GPW), pozwałaby na sprawne funkcjonowanie rynku kapitałowego, zachowanie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego i eliminowanie niepożądanych zjawisk gospodarczych.

Ważne jest tutaj także, aby wraz z rozwojem gospodarczym i zmianami prawa wzrastała także świadomość rzetelnego badania i odpowiadających tej rzetelności odpowiednio wyższych wynagrodzeń audytorów. Szczególnie ważna jest w tym kontekście świadomość ze strony właścicieli i rad nadzorczych spółek, które dokonują wyboru biegłych rewidentów.

Unikanie opłacania składek ZUS poprzez pracę u zagranicznego pracodawcy

WSPÓLNOTA EUROPEJSKA
UMOŻLIWIA OBYWATELOM
PAŃSTW CZŁONKOWSKICH NIE
TYLKO SWOBODNE PODRÓ-
ŻOWANIE, LECZ RÓWNIEŻ PO-
DEJMOWANIE PRACY I DZIA-
ŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ NA
TERENIE INNYCH PAŃSTW UE.
DLA PRZEDSIĘBIORCÓW MOŻE
TO WIĄZAĆ SIĘ Z OSZCZĘDNO-
ŚCIAMI W ZAKRESIE KOSZTÓW
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH.

MARTYNA KALITA

Konsultant z Departamencie Doradztwa Podatkowego. Od 2015 r. związana z Kancelarią Russell Bedford Poland. W latach 2012 - 2015 zdobywała doświadczenie w wewnętrznym dziale podatkowym jednej z największych firm budowlanych. Absolwentka prawa oraz podyplomowych studiów z zakresu prawa podatkowego. Specjalizuje się w prawie podatkowym, głównie w obszarze podatku VAT i CIT.

Zgodnie z przepisami unijnymi i krajowymi, osoba, która na terenie dwóch różnych państw członkowskich pozostaje w stosunku pracy i prowadzi działalność gospodarczą, podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym wyłącznie z tytułu stosunku pracy.

Oznacza to, iż osoba zatrudniona na umowę o pracę na terenie jednego z państw członkowskich, jednocześnie prowadząca działalność gospodarczą w Polsce, podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu wyłącznie w kraju, w którym świadczy pracę w oparciu o stosunek pracy. Tym samym nie jest ona obowiązana do uiszczania składek na ubezpieczenie społeczne w Polsce.

Wskazana wyżej zasada w praktyce może wiązać się ze znacznymi oszczędnościami dla osób prowadzących działalność gospodarczą w Polsce, gdzie podstawowa składka na ubezpieczenie społeczne wynosi ok. 1100 PLN.

Mechanizm ten zaczął być wykorzystywany na szerszą skalę przez Polskich przedsiębiorców, co wzbudziło wątpliwości ZUS. Na kanwie tego typu spraw, ZUS kwestionował umowy, zawierane z zagranicznymi podmiotami (pracodawcami), kwalifikując je jako umowy fikcyjne, zawarte jedynie w celu obejścia prawa. Samych ubezpieczonych zobowiązywał zaś do zapłaty zaległych składek, powiększonych o wartość odsetek.

Zgodnie z ostatnim wyrokiem sądu Najwyższego, działania ZUS były niezasadne. Zdaniem Sądu, już samo unieważnienie umowy zawartej poza granicami Polski nie leży w kompeten-

cji ZUS. Dodatkowo, sąd potwierdził, iż osoba podejmująca pracę w innym państwie Unii podlega w zakresie ubezpieczeń społecznych ustawodawstwu tego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca.

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie dotyczył kobiety prowadzącej działalność gospodarczą w Polsce, która jednocześnie zatrudniła się na 1/8 etatu na Słowacji. W toku postępowania Skarżąca została wezwana do przedłożenia dodatkowych dokumentów, potwierdzających fakt wykonywania pracy na terenie Słowacji, tj. rachunków za zakwaterowanie, biletów przejazdu itp.

Podsumowując, działania podejmowane przez polskich przedsiębiorców, zmierzające do uniknięcia obowiązku uiszczania składek na ubezpieczenie społecznej nie są zatem sprzeczne z prawem. Zatrudnienie w innym państwie członkowskim nawet na ułamkową część etatu zwalnia z obowiązku uiszczania składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu działalności gospodarczej prowadzonej na terytorium Polski. Nawet w przypadku braku dokumentacji, potwierdzającej fakt wykonywania pracy dla zagranicznego pracodawcy, ZUS nie jest uprawniony do orzekania w sprawie obowiązywania zawartej umowy.

Pomimo tego, iż wskazany wyrok wydaje się być bardzo korzystny dla przedsiębiorców, należy mieć na uwadze, że dalsza praktyka sądów i ZUS może nie być jednolita. Nadto, należy mieć na uwadze, że zarówno sądy, jak i ZUS mają możliwość wystąpienia z wnioskiem do innego państwa członkowskiego o zbadanie sprawy.

PORTALFK.PL

SERWIS DLA KSIĘGOWYCH

Jedyny portal, w którym uzyskasz konkretną odpowiedź na swoje pytania bezpośrednio od najlepszych ekspertów

Korzystając z Portalu FK, otrzymujesz:

- Prawo do indywidualnego kontaktu z ekspertami i zadawania im pytań
- Nielimitowany dostęp do PORADNI, czyli stale powiększającej się i codziennie aktualizowanej bazy odpowiedzi ekspertów na pytania
- Codziennie porcja nowości z zakresu rachunkowości, podatków, kadr, płac i ZUS z praktycznym komentarzem
- Możliwość korzystania bez ograniczeń z eksperckich webinarów i szkoleń video na temat najnowszych zmian w prawie
- Dostęp do ponad 2 400 aktualnych narzędzi dla księgowych i kadrowych – czyli największej ilości na rynku
- Wyselekcjonowane treści dla firm, dla sektora publicznego i NGO

Przetestuj NOWY Portal FK bezpłatnie

3 proste kroki do uzyskania 7-dniowego bezpłatnego dostępu:

- 1** Wejdź na stronę www.nowy.portalfk.pl/test
- 2** Wypełnij formularz rejestracyjny
- 3** Odbierz wiadomość z loginem i hasłem – ważnym przez kolejne 7 dni

www.nowy.portalfk.pl/test

Oferta nie dotyczy już zarejestrowanych użytkowników

Analiza regulacji dotyczących opodatkowania kontrolowanych spółek zagranicznych pod kątem ich zgodności z umowami o unikaniu podwójnego opodatkowania

PODSTAWĄ ROZWAŻAŃ W ZAKRESIE ZGODNOŚCI REGULACJI ART. 24A UPDOP ORAZ ART. 30F UPDOF Z PRAWEM MIĘDZYNARODOWYM JEST KONSTYTUCYJNA HIERARCHIA ŹRÓDEŁ PRAWA POWSZECHNIE OBOWIĄZUJĄCEGO. ZGODNIE BOWIEM Z ART. 87 UST. 1 KONSTYTUCJI RP ŹRÓDŁAMI POWSZECHNIE OBOWIĄZUJĄCEGO PRAWA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ SĄ: KONSTYTUCJA, USTAWY, RATYFIKOWANE UMOWY MIĘDZYNARODOWE ORAZ ROZPORZĄDZENIA. NATOMIAST STOSOWNIE DO ART. 91 UST. 1 KONSTYTUCJI RP RATYFIKOWANA UMOWA MIĘDZYNARODOWA, PO JEJ OGŁOSZENIU W DZIENNIKU USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ, STANOWI CZĘŚĆ KRAJOWEGO PORZĄDKU PRAWNEGO I JEST BEZPOŚREDNIO STOSOWANA, CHYBA ŻE JEJ STOSOWANIE JEST UZALEŻNIONE OD WYDANIA USTAWY.

Wedle natomiast art. 91 ust. 2 Konstytucji RP umowa międzynarodowa ratyfikowana za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie ma pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy tej nie da się pogodzić z umową. W myśl art. 90 ust. 2 Konstytucji RP ustawa wyrażająca zgodę na ratyfikację umowy międzynarodowej, o której mowa w ust. 1, jest uchwalana przez Sejm większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów oraz przez Senat większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby senatorów. W odniesieniu do art. 91 ust. 2 Konstytucji RP należy zauważyć, iż w trybie przewidzianym w przedmiotowym przepisie Konstytucji RP zostały ratyfikowane wszystkie zawarte przez Polskę umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, a zatem umowy te mają pierwszeństwo przed ustawami w razie sprzeczności z ich postanowieniami. Stosownie do postanowień art. 7 ust. 1 umów o unikaniu podwójnego opodatkowania odnoszących się do kwestii opodatkowania zysków przedsiębiorstw, zyski przedsiębiorstwa jednego umawiającego się państwa podlegają opodatkowaniu tylko w tym państwie, chyba że przedsiębiorstwo to prowadzi w drugim umawiającym się państwie działalność poprzez położony tam zakład.

Jeśli przedsiębiorstwo prowadzi działalność poprzez zakład położony w drugim, umawiającym się państwie, wówczas jego zyski mogą być opodatkowane w drugim państwie, jednak tylko do

takiej wysokości, w jakiej mogą być przypisane temu zakładowi. Pojęcie „zakładu” zostało zdefiniowane w art. 5 poszczególnych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartych przez Polskę. W ślad za Modelową Konwencją OECD art. 5 ust. 1 poszczególnych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania definiują „zakład” jako stałą placówkę, poprzez którą całkowicie albo częściowo wykonuje się działalność przedsiębiorstwa. Zgodnie zaś z regulacją art. 5 ust. 2 oraz ust. 3 polskich umów o unikaniu podwójnego opodatkowania określenie „zakład” obejmuje w szczególności: miejsce zarządu, filię, biuro, zakład fabryczny, warsztat, kopalnię, kamieniołom albo inne miejsce wydobywania bogactw naturalnych, budowę albo montaż, które trwają przez okres dłuższy niż 12 miesięcy. Katalog wyłączeń z pojęcia „zakładu” został zawarty w art. 5 ust. 4 umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Zgodnie z powyższym przepisem określenie „zakładu” nie obejmuje:

- użytkowania placówek, które służą wyłącznie do składowania, wystawiania

lub wydawania dóbr lub towarów należących do przedsiębiorstwa;

- utrzymywania zapasów dóbr lub towarów należących do przedsiębiorstwa wyłącznie w celu składowania, wystawiania lub wydawania;
- utrzymywania zapasów dóbr lub towarów należących do przedsiębiorstwa wyłącznie w celu przerobu przez inne przedsiębiorstwo,
- utrzymywania stałej placówki wyłącznie w celu zakupu dóbr lub towarów albo w celu zbierania informacji dla przedsiębiorstwa,
- utrzymywania stałej placówki wyłącznie w celu prowadzenia dla przedsiębiorstwa jakiegokolwiek innej działalności o charakterze przygotowawczym lub pomocniczym,
- utrzymywania stałej placówki wyłącznie w celu prowadzenia któregośkolwiek rodzaju działalności, o których mowa w pkt. 1 - 6 powyżej, pod warunkiem jednak, że całkowita działalność tej placówki, wynikająca z takiego połączenia rodzajów działalności, ma charakter przygotowawczy lub pomocniczy.

Stosownie do art. 5 ust. 5 umów o unikaniu podwójnego opodatkowania osoba, z wyjątkiem niezależnego

przedstawiciela w rozumieniu postanowień ust. 6, działa w imieniu przedsiębiorstwa oraz posiada i zwyczajowo wykonuje pełnomocnictwo do zawierania umów w umawiającym się państwie w imieniu przedsiębiorstwa, to uważa się, że przedsiębiorstwo to posiada w tym państwie zakład, w zakresie każdego rodzaju działalności, jaką osoba ta podejmuje dla przedsiębiorstwa, chyba że czynności wykonywane przez tę osobę ograniczają się do rodzajów działalności wymienionych w ust. 4, które gdyby były wykonywane za pośrednictwem stałej placówki, nie powodowałyby uznania tej placówki za zakład. Wedle brzmienia art. 5 ust. 6 umów o unikaniu podwójnego opodatkowania nie uważa się, że przedsiębiorstwo posiada zakład w umawiającym się państwie tylko z tego powodu, że wykonuje w tym państwie czynności przez maklera, generalnego komisanta albo przez jakiegokolwiek innego niezależnego przedstawiciela, pod warunkiem że osoby te działają w ramach swojej zwykłej działalności. Tym samym w świetle powyższych regulacji niezależny pełnomocnik działający na rzecz przedsiębiorstwa jednego umawiającego się państwa w drugim umawiającym się państwie nie konstituuje „zakładu” tego przedsiębiorstwa w tym drugim państwie.

Postanowienia art. 7 ust. 1 poszczególnych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania wprowadzają zatem wyłączność prawa do opodatkowania zysków osiągniętych przez przedsiębiorstwo w państwie jego rezydencji, stanowiąc potwierdzenie zasady, zgodnie z którą przedsiębiorstwo jednego państwa nie może być opodatkowane w drugim państwie, chyba że prowadzi ono w tym drugim państwie działalność handlową lub przemysłową za pośrednictwem położonego w tym państwie zakładu (a więc przypadku, gdy zagraniczną działalność tegoż przedsiębiorstwa znamionują określone cechy, których zaistnienie konstituuje zakład zgodnie z postanowieniami art. 5 umów o unikaniu podwójnego opodatkowania). Powyższe regulacje art. 7 oraz art. 5 umów o unikaniu podwójnego opodatkowania są wyrazem powszechnie przyjętej w międzynarodowym prawie podatkowym zasady, iż dopóki działalność przedsiębiorstwa jednego państwa nie konstituuje w drugim państwie zakładu, nie można uznać, że przedsiębiorstwo to bierze udział w życiu gospodarczym drugiego państwa w stopniu uzasadniającym poddanie je jurysdykcji podatkowej tego państwa. Celem zasady opodatkowania zysków przedsiębiorstwa wyłącznie w państwie jego rezydencji jest zapobiegnięcie sytuacji, w której dochodzi do podwójnego opodatkowania tego samego dochodu, po raz pierwszy w państwie rezydencji podatkowej przedsiębiorstwa, a po raz drugi w państwie, z którego to przedsiębiorstwo uzyskuje określone zyski bądź w którym ma siedzibę lub miejsce zamieszkania osoba kontrolująca to przedsiębiorstwo lub posiadająca w nim udział. Uniknięcie ww. podwójnego opodatkowania tego samego dochodu następuje poprzez określenie, iż jeśli działalność przedsiębiorstwa z siedzibą w jednym z umawiających się państw nie konstitu-

uje w tym drugim państwie zakładu, wówczas prawo do opodatkowania zysków tego przedsiębiorstwa przyznawane jest wyłącznie państwu rezydencji tego przedsiębiorstwa.

Tymczasem, na gruncie przepisów art. 24a ust. 1 updog, w związku z brzmieniem ust. 2, ust. 3 pkt 3 tegoż przepisu a także na gruncie art. 24a ust. 4 updog oraz bliźniaczych regulacji art. 30f ust. 1 updog w związku z treścią ust. 2, ust. 3 pkt 3 tegoż przepisu oraz na gruncie art. 30f ust. 5 updog, zyski kontrolowanej spółki zagranicznej byłyby opodatkowane w Polsce przy zastosowaniu obowiązującej w Polsce stawki podatku dochodowego, przy technicznym przeniesieniu podatku na poziom osoby fizycznej lub prawnej będącej udziałowcem (akcjonariuszem) tej spółki lub kontrolującej ją w co najmniej 25%. To zaś oznaczałoby, iż zastosowanie ww. przepisów updog lub updog doprowadziłoby do opodatkowania w Polsce zysków osiągniętych przez zagraniczną spółkę kontrolowaną, wbrew postanowieniom art. 7 ust. 1 danej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartej przez Polskę z państwem rezydencji podatkowej tej spółki, przyznającym w przedmiotowej sytuacji wyłączne prawo do opodatkowania dochodów tej spółki państwu jej rezydencji. Co więcej, na skutek powyższej sprzeczności przepisów art. 24a ust. 1 updog w związku z art. 24a ust. 2 i ust. 3 pkt 3 updog, art. 24a ust. 4 updog oraz art. 30f ust. 1 updog w związku z art. 30f ust. 2 i ust. 3 pkt 3 updog i art. 30f ust. 5 updog z postanowieniami art. 7 ust. 1 umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, zastosowanie ww. przepisów updog lub updog stanowiłoby pogwałcenie zasad określonych w art. 87 ust. 1 oraz w art. 91 ust. 2 Konstytucji RP. Ponadto, w odniesieniu do zasady wyłącznego prawa do opodatkowania zysków kontrolowanej spółki zagranicznej w państwie jej rezydencji wskazać również należy na niedającą się pogodzić sprzeczność przepisów art. 7 ust. 1 poszczególnych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania z art. 24a ust. 6 updog oraz art. 30f ust. 7 updog, zgodnie z którym dochód zagranicznej spółki kontrolowanej będący podstawą obliczenia podatku należy określać na podstawie przepisów polskiego prawa podatkowego, co również należy uznać za naruszenie zasady wyłącznego prawa do opodatkowania zysków tej spółki w państwie jej rezydencji. Przepisy art. 7 ust. 1 umów o unikaniu podwójnego opodatkowania zawa tych przez Polskę nie pozwalają bowiem na ustalenie przychodów, kosztów oraz dochodu bądź straty kontrolowanej spółki zagranicznej na podstawie przepisów polskiego prawa podatkowego.

W odniesieniu do zasady wyłącznego prawa do opodatkowania zysków kontrolowanej spółki zagranicznej w państwie jej rezydencji, wynikającej z art. 7 ust. 1 poszczególnych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, wskazać także należy na sprzeczność tych przepisów z art. 24a ust. 17 pkt 1 updog oraz art. 30f ust. 19 pkt 1 updog, który wprowadza wyłączenie z opodatkowania przychodów zagranicznej spółki kontrolowanej

o przychodach nie przekraczających w roku podatkowym kwoty odpowiadającej 250 000 euro, przeliczonej na walutę polską po średnim kursie ogłaszanym przez NBP, obowiązującym w ostatnim dniu roku podatkowego poprzedzającego rok podatkowy. Polski ustawodawca na mocy przepisu art. 24a ust. 17 pkt 1 updog oraz analogicznie art. 30f ust. 19 pkt 1 updog uzależnił podwójne opodatkowanie kontrolowanej spółki zagranicznej (lub jego brak) od określonego w ustawie krajowej limitu przychodów tej spółki, podczas gdy przepisy art. 7 ust. 1 umów o unikaniu podwójnego opodatkowania nie pozwalają na uzależnienie braku podwójnego opodatkowania kontrolowanej spółki zagranicznej, będącej rezydentem państwa związanego z Polską umową o unikaniu podwójnego opodatkowania, od jakiegokolwiek limitu ich przychodów. Dodatkowo, naruszeniem zasady wyłącznego prawa do opodatkowania zysków kontrolowanej spółki zagranicznej w państwie jej rezydencji byłoby również zastosowanie przepisu art. 24a ust. 13 updog lub art. 30f ust. 15 updog, wprowadzającego po stronie polskiego podatnika, będącego co najmniej 25% udziałowcem (akcjonariuszem) tej spółki lub kontrolującym ją w co najmniej 25%, obowiązek prowadzenia rejestru zagranicznych spółek, jak również obowiązek prowadzenia odrębnej ewidencji zdarzeń gospodarczych zaistniałych w tej spółce, umożliwiającej określenie m.in. wysokości jej dochodów, przy zastosowaniu przepisów polskiego prawa podatkowego.

Konsekwentnie należy więc uznać, iż przepisy art. 24a ust. 1 updog w związku z art. 24a ust. 2 i ust. 3 pkt 3 updog oraz art. 24a ust. 4, ust. 6, ust. 13 i ust. 17 pkt 1 updog oraz będące ich odpowiednikiem regulacje art. 30f ust. 1 updog w związku z art. 30f ust. 2 i ust. 3 pkt 3 updog oraz art. 30f ust. 5, ust. 7, ust. 15 i ust. 19 pkt 1 updog poprzez przyznanie Rzeczypospolitej Polskiej prawa do opodatkowania zysków kontrolowanej spółki zagranicznej, będącej rezydentem państwa związanego z Polską umową o unikaniu podwójnego opodatkowania stanowią naruszenie zasady wyłącznego prawa do opodatkowania zysków tej spółki w państwie jej rezydencji, wyrażoną w art. 7 odpowiedniej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. Wziąwszy pod uwagę postanowienia art. 91 ust. 2 Konstytucji RP w przypadku rozbieżności między treścią umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania a treścią ustaw krajowych postanowienia umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania mają pierwszeństwo stosowania względem odpowiednich przepisów ustawowych w myśl reguły kolizyjnej *lex superior derogat legi inferiori*. W efekcie zyski osiągnięte przez kontrolowaną przez polskiego podatnika spółkę zagraniczną, będącą rezydentem państwa związanego z Polską umową o unikaniu podwójnego opodatkowania, nie powinny podlegać ujęciu w dochodzie tego podatnika i opodatkowaniu podatkiem dochodowym w Polsce z wszelkimi tego konsekwencjami⁴, gdyż wyłączne prawo do ich opodatkowania będzie mieć państwo rezydencji tej spółki.

DR RAFAŁ NAWROT

Od 2011 roku pełni funkcję Partnera Zarządzającego w Russell Bedford Poland. Jest doktorem nauk prawnych, doradcą podatkowym, absolwentem Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. W latach 2006 - 2011 pracował dla polskich i międzynarodowych firm doradztwa podatkowego (ISPMiW, KPMG, Consulco International). Prelegent szkoleń oraz wykładowca na Podyplomowych Studiach Prawa Podatkowego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, a także autorem ponad 60 publikacji naukowych z zakresu polskiego i międzynarodowego prawa podatkowego, w tym 8 książek o tematyce prawno-podatkowej

Firmy będą mogły dłużej korzystać z instrumentów zwrotnych w ramach pomocy UE

DOMINIK TYMUŁA

Associate w Russell Bedford Poland, związany z kancelarią od kwietnia 2012 r. W okresie 2008 – 2011 r. współpracował z firmami z branży transportowej w zakresie doradztwa podatkowego. Następnie zdobywał doświadczenie w centralnych urządach państwowych oraz kancelariach prawnych. Absolwent Prawa na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej (2007-2012) oraz studiów podyplomowych - kierunek Rachunkowość i Finanse Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (2013-2014). W chwili obecnej aplikant radcowski. Autor licznych publikacji o tematyce prawno-podatkowej na portalach branżowych. Specjalizuje się w prawie cywilnym, handlowym, unijnym oraz funduszach europejskich.

MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY I ROZWOJU SWOIM ROZPORZĄDZENIEM PRZEWIDZIAŁO, ŻE PRZEDSIĘBIORSTWA KTÓRE ZACIĄGNĘŁY PORĘCZENIA LUB KREDYTY, TZW. INSTRUMENTY ZWROTNE, BĘDĄ MOGŁY DŁUŻEJ KORZYSTAĆ Z UNIJNYCH PIENIĘDZY W RAMACH PROGRAMÓW NA LATA 2007 - 2013.

Było to możliwe dzięki Komisji Europejskiej, która zmieniła wytyczne w sprawie zamknięcia programów operacyjnych finansowanych przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny i Fundusz Spójności w latach 2007-2013

Większość funduszy ze „starej” perspektywy UE (2007-2013) musi być jednak wydanych do końca 2015 r. Wyjątkiem jest pomoc udzielana w formie zwrotnej. Zgodnie z rozporządzeniami ministerstwa, w przypadku pomocy zwrotnej, w ramach której firmy mogą ubiegać się o pieniądze UE na inwestycje miejskie, termin wydawania funduszy zostanie przedłużony do końca marca 2017

„Niezwłocznie podjęliśmy działania, aby

wydłużyć czas, w którym przedsiębiorcy będą mogli wnioskować o otrzymanie preferencyjnego wsparcia zwrotnego na realizację inwestycji związanych z rozwojem działalności gospodarczej z inicjatywy JEREMIE oraz projektów mających na celu zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich w ramach inicjatywy JESSICA” - powiedziała PAP minister infrastruktury i rozwoju Maria Wasiak.

Dodała, że podobne rozwiązania, wydłużające okres korzystania z instrumentów zwrotnych do marca 2017 r., MIR przygotowuje także dla programu „Rozwój Polski Wschodniej”. „Pieniądze unijne przeznaczone w tym programie na instrumenty zwrotne poprawiają dostęp przedsiębiorców z pięciu województw Polski Wschodniej do zewnętrznych źródeł finansowania na wczesnym etapie ich działalności, a także gotowość inwestycyjną małych i średnich firm z tego makroregionu dzięki pożyczkom, kredytom i poręczeniom” – zaznaczyła szefowa MIR.

W starej perspektywie UE na lata 2007-2013 na instrumenty zwrotne trafiło 1 mld euro. W latach 2014-2020 ma ich być więcej, bo ponad 3 mld euro, czyli ok. 5 proc. puli przeznaczonej na realizację krajowych i regionalnych programów operacyjnych. W sumie z unijnej polityki spójności na lata 2014-2020 mamy do wykorzystania 82,5 mld euro.

W starej perspektywie UE na lata 2007-2013 na instrumenty zwrotne trafiło 1 mld euro. W latach 2014-2020 ma ich być więcej, bo ponad 3 mld euro, czyli ok. 5 proc. puli przeznaczonej na realizację krajowych i regionalnych programów operacyjnych. W sumie z unijnej polityki spójności na lata 2014-2020 mamy do wykorzystania 82,5 mld euro.

Od konfliktu do współpracy, czyli jak wykorzystać coaching zespołowy do pracy z top managementem

POLSKA FIRMA PRODUKUJĄCA CZĘŚCI SAMOCHODOWE ZNALAZŁA SIĘ W NAJWIĘKSZEJ ZMIANIE OD LAT. PRZEZ DEKADY DOSTARCZAŁA SVOJE PRODUKTY NA LOKALNY I REGIONALNY RYNEK. OBECNIE JEJ ODBIORCAMI STAJĄ SIĘ KONCERNY SAMOCHODOWE ULOKOWANE NA CAŁYM ŚWIECIE. WŁAŚNIE Z TEGO POWODU W 2012 ROKU WIĘKSZOŚCIOWE UDZIAŁY W FABRYCE KUPILI ZACHODNI INWESTORZY. POLSKA NADAL JEST ATRAKCYJNYM KRAJEM JEŚLI CHODZI O JAKOŚĆ WYKONYWANYCH PRODUKTÓW ORAZ KOSZTY PRACOWNICZE. OKRES OSTATNICH 3 LAT UPŁYNAŁ NA DOSTOSOWYWANIU LINII PRODUKCYJNYCH DO STANDARDÓW W CAŁYM HOLDINGU. OD TERAZ WSZYSTKIE RAPORTY, DECYZJE STRATEGICZNE ORAZ PLANOWANIE PRODUKCJI MIAŁO ZOSTAĆ POŁĄCZONE Z CENTRALNĄ W MONACHIUM.

MARCIN MYDLAK

Absolwent Norman Benett Academy, Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej oraz Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Coach, Trener Biznesu, Wykładowca, Konsultant HR. Specjalizuje się w projektach rozwojowych podnoszących potencjał osobisty. Jako trener pracuje procesowo podążając za grupą oraz ich potrzebami. Doradza klientom w zakresie wzmocnienia takich obszarów kompetencji jak: asertywność, komunikacja interpersonalna, relacje w zespole, kierowanie zespołami, rozmowy rozwojowe z podwładnymi, rozmowy sukcesorskie, trudne rozmowy, delegowanie, monitorowanie i egzekwowanie zadań. Swoje doświadczenia zdobywał w pracy projektowej (wdrożenia rozwiązań HR do organizacji), trenerskiej oraz osobistemu rozwojowi.

Polski zarząd niewiele się zmienił przez ostatnie lata. Pojawiła się tylko jedna osoba reprezentująca interesy nowych właścicieli. Jej zadaniem było doprowadzić do szybkiej unifikacji ze standardami holdingu. Sprawy pracownicze, socjalne pozostawiono w rękach dotychczasowego prezesa. Jego styl kierowania polegał na sprawowaniu osobistej kontroli nad poszczególnymi działami poprzez sterowanie dostępem do informacji, nastawianiu zespołów do rywalizacji oraz dbaniu o wewnętrzne interesy wybranych działów. Takie postępowanie powodowała wiele nieporozumień i konfliktów wśród kadry zarządzającej. W sytuacjach największego napięcia prezes nie zajmował żadnego stanowiska pozostawiając zespołowi managerów decyzję o rozwiązaniu problemów. Ta postawa wpływała na niski poziom współpracy, brak zaufania w grupie zarządzającej oraz unikanie odpowiedzialności. Powszechnym było szukanie kwitów oraz potwierdzeń tak, aby nikt z formalnego punktu widzenia nie mógł zarzucić źle wykonaną pracę. Łatwo się domyśleć jaka dezinformacja i bałagan komunikacyjny panował wśród pracowników.

W czasie warsztatów zespół opisywał swoją dotychczasową fir-

mę. Zauważył, że było w niej nie tylko trudno, bezproduktywnie i konfliktowo, ale także twórczo, niekiedy wspierająco. Dużym odkryciem dla większości była ogromna siła i doświadczenie merytoryczne, które jako zespół posiadają. Sytuacja uległa zmianie, gdy miejsce dotychczasowego prezesa zajęła nowa osoba. Charakteryzowało ją bardzo mocne nastawienie na współpracę, budowanie zaufania oraz porozumienie. W krótkim czasie pojawiła się także rola HR Managera. Jego głównym zadaniem było stworzenie silnego, jednomyślnego zespołu, który będzie zdolny do współpracy. HR Manager przygotował dwuletni program rozwojowy dla top managerów oraz kierowników niższego szczebla. Do współpracy zaprosiła trenerów biznesu zajmujących się zmianami w organizacji.

Jednym z elementów zmiany były działania rozwojowe, które zostały skierowane do najwyższej kadry. Trenerzy zaprosili zespół na spotkania moderowane (diagnozowanie potrzeb) w zakresie wzajemnych potrzeb członków zespołu. Celem było rozpoznanie problemów, z jakimi top management borykał się na co dzień. Zostało zdiagnozowane: brak zaufania i chęci porozumienia, unikanie komunikowania spraw trudnych, zamiatanie konfliktów pod tzw. „dywan”, opór i sprzeciw wobec odmiennych punktów widzenia. Kiedy trenerzy zapytali co zespół chce mieć w zamian, padły następujące odpowiedzi: chcemy sobie ufać, współpracować, szukać najlepszego rozwią-

zań dla firmy, zapomnieć o urazach z przeszłości.

Trenerzy przedstawili swoje wnioski i rekomendacje nowemu Prezesowi oraz HR Managerowi. Zaproponowali szereg warsztatów, rozłożonych w czasie (rok), opartych o coaching zespołowy. Teza jaką postawili była następująca: sposób prowadzenia zespołu przez poprzedniego Prezesa powodował ukształtowanie się w zespole postaw dziecka, które oddaje odpowiedzialność za okoliczności w jakich żyje oraz unika konsekwencji podejmowanych działań. Dlatego zespół odrzucał chęć przyjęcia większej odpowiedzialności, ponieważ wcześniej była to postawa nieznana w organizacji. Dodatkowo zespół znajdował się w fazie zależności, czyli wszystkie rozwiązania jakie były możliwe znajdowały się poza ich zasięgiem - w rękach wszechmocnego (ich zdaniem) byłego Prezesa. Celem warsztatów team coachingowych było pożegnanie dotychczasowych praktyk oraz zbudowanie nowych nawyków działania na bazie solidnych fundamentów. Trenerzy zaproponowali, aby warsztaty miały charakter coachingu zespołowego. Wykorzystując taką formę prowadzenia zajęć uczestnicy mają możliwość doświadczania, poszukiwania odpowiedzi, odnajdywania rozwiązań, które będą efektywne dla całego zespołu. Coaching zespołowy jest procesem, który dzieje się w czasie zajęć oraz po nich. Dlatego ważne jest umiejętnie prowadzenie i towarzyszenie zespołom, które przechodzą zmianę.

Dlaczego praca z wykorzystaniem coachingu jest efektywna? Po pierwsze coaching zawsze oparty jest o cele i efekty. Zatem możliwe jest bardzo precyzyjne zmierzenie czy to czego zespół się spodziewa jest możliwe do zrealizowania i po czym pozna, że realizuje dobry scenariusz. W dalszej konsekwencji może ten model przenieść do życia zawodowego.

Po drugie coaching nie narzuca rozwiązań. To zespół poszukuje takich działań, postaw, podejmuje takie decyzje, które są dobre z zespołowego punktu

widzenia. Zadaniem trenera - coacha jest prowadzić grupę za pomocą technik oraz odpowiednio dobranych narzędzi.

Po trzecie coaching bazuje na osobistej motywacji i zasobach członków zespołu. Grupa o tyle pracuje efektywnie o ile angażuje do tego siebie. Trener ma tę zależność uwypuklić, pokazać i dać grupie zdecydować w jaki sposób chcą osiągnąć to co sobie wyznaczyli.

Top management przyjął zaproszenie z nadzieją na nowe otwarcie. Pierwszy warsztat trwał trzy dni. Ważnym elementem zmiany było skruszenie starego nawyku działania (faza rozmrożenia według Kurta Lewina), odnalezienie w drodze eksperymentów efektywnych postaw i zachowań (faza zmiany) oraz świadomych decyzji jak postępować w przyszłości (faza zamrożenia). Rola coachów była jasno określona: Wy tworzycie i bierzecie odpowiedzialność za swoje odkrycia i decyzje, my Wam towarzyszymy w zmianie wspierając doświadczeniem i dostarczając odpowiednich narzędzi (technik i umiejętności) do działania w nowy sposób.

W czasie warsztatów zespół opisywał swoją dotychczasową firmę. Zauważył, że było w niej nie tylko trudno, bezproduktywnie i konfliktowo, ale także twórczo, niekiedy wspierająco. Dużym odkryciem dla większości była ogromna siła i doświadczenie merytoryczne, które jako zespół posiadają. Zajęcia były także okazją do rozmawiania ze sobą w inny, „dorosły” sposób (jedna z postaw według Erica Berne'a) używając argumentów i faktów zamiast manipulacji. Niektórzy managerowie rozmawiali ze sobą w ten sposób po raz pierwszy w swojej karierze. Wreszcie zespół w końcowej fazie warsztatu przygotował plan działania dla siebie jako nowego zespołu. Wiele pomysłów zostało spisanych i zaplanowanych do realizacji w ciągu następnych miesięcy.

Warsztaty zakończyły się deklaracją otwarcia na nową jakość współpracy. Proces zmiany dopiero się rozpoczął. Coaching zespołowy efektywnie będzie te zmiany wspierał.

Szkolenia zamknięte

Russell Bedford jako wiodąca firma audytorsko-doradcza ugruntowuje swoją pozycję na rynku poprzez organizację licznych szkoleń zamkniętych i otwartych.

Szkolenia zamknięte to oferta „szyta na miarę”, dostosowana do indywidualnych potrzeb i specyfiki działalności Klienta. Program każdego szkolenia zamkniętego jest układany indywidualnie, po konsultacjach z uczestnikami szkolenia. Staramy się tak przekazywać wiedzę, aby uczestnicy mogli od razu wykorzystać zdobyte na szkoleniu umiejętności w praktyce.

Nasze szkolenia obejmują wszelkie zagadnienia z obszaru księgowości, podatków, finansów przedsiębiorstw, controllingu, sprawozdawczości finansowej, zarządzania ryzykiem, funduszy unijnych i wielu innych. Najpierw przedstawiamy wstępny program szkolenia, który następnie modyfikujemy i uzupełniamy stosownie do oczekiwań Klienta.

Stawiamy na interaktywny charakter szkoleń i warsztatów zapewniający czynny udział uczestników w szkoleniu, przygotowujemy ciekawe materiały, prezentujemy pomocne ćwiczenia i przedstawiamy omawiane zagadnienia na praktycznych przykładach.

Nasze szkolenia prowadzone są przez zespół wykładowców posiadających bogate doświadczenie zdobyte podczas wieloletniej praktyki w obszarze prawa, podatków i finansów.

Szkolenia zamknięte cechują się

- program szkolenia dostosowany jest do preferencji Klienta i może być modyfikowany na każdym etapie ustalania szczegółów szkolenia
- miejsce szkolenia wybierane jest przez Klienta
- uczestnicy w szkoleniu otrzymują od nas rozwiązania konkretnych problemów z jakimi spotykają się podczas codziennej działalności
- termin zajęć ustalany jest indywidualnie przy każdym projekcie szkoleniowym
- Klient ma możliwość wyboru tematyki zajęć
- warunki finansowe szkolenia ustalone są zawsze indywidualnie

Zapraszam do kontaktu

Zapraszam do kontaktu:

Anita Majkowska
Starszy Specjalista ds. szkoleń
k: +48 533 339 507
e: anita.majkowska@russellbedford.pl

Z naszych usług skorzystali

BNP PARIBAS

Last Will and Testament

ZMIANY W PRAWIE SPADKOWYM

IGNORANTIA IURIS NOCET (ŁAC. NIEZNAJOMOŚĆ PRAWA SZKODZI), OTÓŻ NIE ZAWSZE.

W DNIU 18 PAŹDZIERNIKA 2015 ROKU WESZŁY W ŻYCIĘ PRZEPISY ZMIENIAJĄCE USTAWĘ Z DNIA 23 KWIETNIA 1964 ROKU KODEKS CYWILNY W ZAKRESIE ODPOWIEDZIALNOŚCI SPADKOBIERCY ZA DŁUGI SPADKOWE.

Istotą zmiany jest wprowadzenie w zakresie tzw. „milczącego przyjęcia spadku”. Zgodnie z treścią wcześniej obowiązujących przepisów w przypadku nie złożenia w ciągu 6 miesięcy od powzięcia informacji o śmierci spadkodawcy oświadczenia o odrzuceniu lub przyjęciu spadku spadkobiorca ponosił nieograniczoną odpowiedzialność za długi spadkowe. Takie brzmienie przepisu doprowadzało do kuriozalnych sytuacji, kiedy spadkobiercy popadali w długi, ponieważ nie wiedzieli, iż „milczące przyjęcie spadku” nakłada na nich nieograniczoną odpowiedzialność za długi wchodzące w jego skład.

Po wejściu w życie zmian spadkobierca, który nie złoży oświadczenia w sprawie przyjęcia lub odrzucenia spadku („milczące przyjęcie spadku”) przejmuje spadek z dobrodziejstwem inwentarza. Przyjęcie spadku z dobrodziejstwem inwentarza oznacza, iż spadkobierca będzie odpowiadać za długi spadkowe jedynie do wyso-

kości tzw. stanu czynnego spadku (tj. do wysokości aktywów spadku). W praktyce oznacza to, iż w sytuacji gdy wartość długów spadkowych przekracza wartość spadku spadkobierca ponosi odpowiedzialność jedynie do wysokości wartości nabytego spadku.

Zmiana wprowadza także instytucje prywatnego wykazu inwentarza, która wyłącza obowiązek sporządzenia spisu inwentarza przez komornika, a w konsekwencji brak dodatkowych kosztów związanych z tą czynnością. Po 18 października 2015 roku spadkobierca będzie mógł złożyć

w sądzie lub przed notariuszem prywatny wykaz inwentarza. W prywatnym wykazie inwentarza należy uwzględnić wszystkie przedmioty należące do spadku z podaniem wartości według stanu i cen w chwili otwarcia spadku. Oprócz przedmiotów spadku w prywatnym inwentarzu należy uwzględnić długi spadkowe i ich wysokość

według stanu z chwili otwarcia spadku.

Należy jednak pamiętać, iż prywatny wykaz inwentarza należy sporządzić z należytą starannością, ponieważ nawet niecelowe pominięcie składnika majątku wchodzącego w skład nabytego spadku może doprowadzić do konieczności wykazania działania w dobrej wierze i dochowania wszelkiej staranności przy sporządzeniu inwentarza.

Celem ułatwienia sporządzenia prywatnego wykazu inwentarza przez spadkobierców, wzór formularza wykazu inwentarza został przygotowany przez Ministra Sprawiedliwości.

Zmiana prawa spadkowego w zakresie milczącego przyjęcia spadku jest niezwykle istotna dla wszystkich spadkobierców, ponieważ wyeliminuje nieograniczoną odpowiedzialność za długi spadkowe wywołaną przeoczeniem obowiązku złożenia stosownego oświadczenia.

MYKOLA ZEMBRA

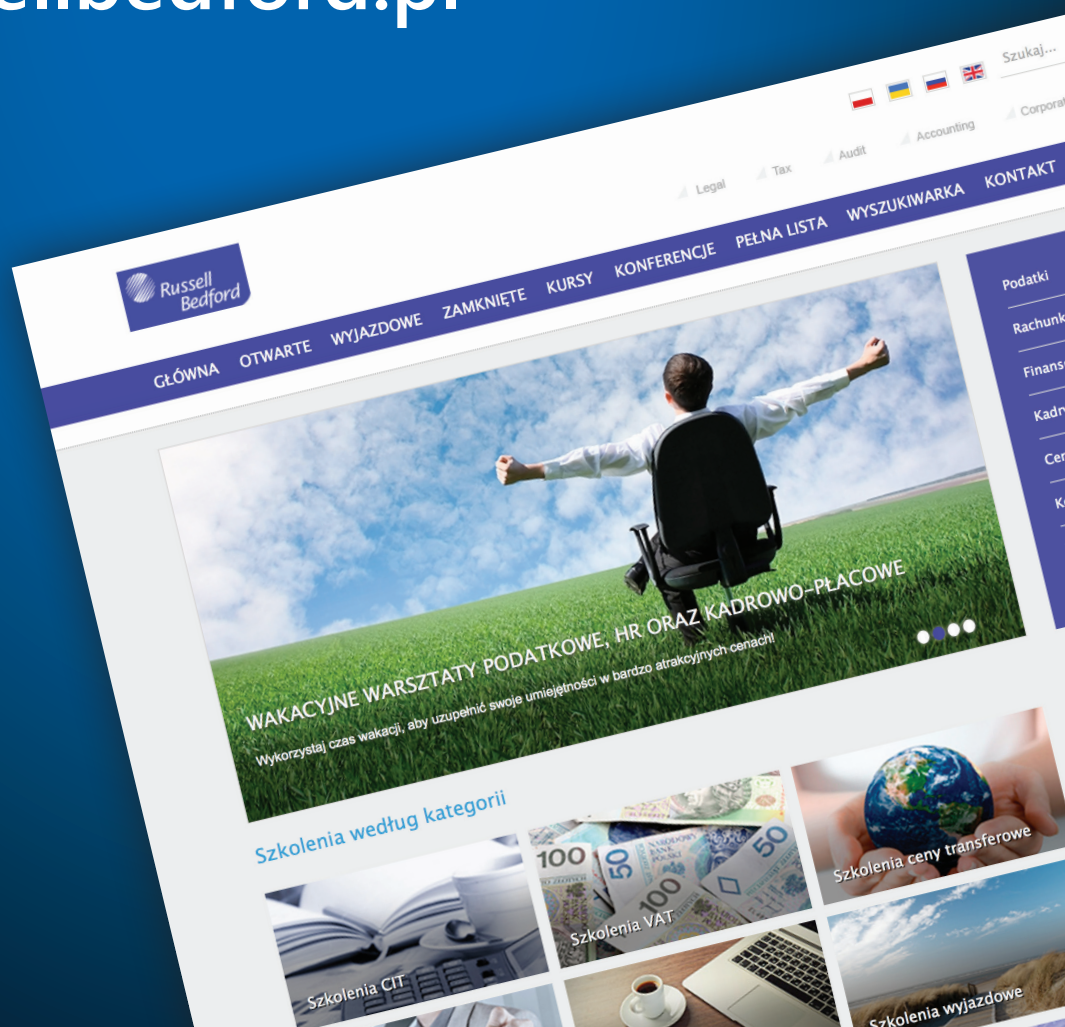
Konsultant prawno-podatkowy. Od czerwca 2013 r. związany z kancelarią Russell Bedford Poland. Absolwent Prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Absolwent Szkoły Prawa Ukraińskiego na WPIA UJ. Podczas studiów odbył liczne praktyki w kancelariach prawniczych w Krakowie oraz na Ukrainie. Po ukończeniu studiów prawniczych pracował w Kancelarii Prawniczej w Warszawie, w której zajmował się prawem gospodarczym, ubezpieczeniowym oraz postępowaniem sądowym w sprawach cywilnych. Specjalizuje się w prawie gospodarczym, spółek, podatkowym oraz postępowaniu sądowym. Posługuje się językiem angielskim, rosyjskim oraz ukraińskim wraz z terminologią prawniczą.

Zapraszamy do odwiedzin!

Tylko najnowsze zmiany i aktualności z zakresu podatków, finansów, prawa, rachunkowości i gospodarki

PORTAL RUSSELL BEDFORD

Zapraszamy na
www.russellbedford.pl

fedaQ®

Zadbaj
o bezpieczeństwo
swojej firmy

Co oferują pakiety fedaQ?

Pakiety ochrony fedaQ to innowacyjny produkt, obejmujący pakiet usług zapewniających ochronę interesów firmy w zakresie szeroko rozumianych sporów prawno-podatkowych. Pozwalają one na całkowite przeniesienie odpowiedzialności w zakresie obsługi prawno-podatkowej w wybranym zakresie i wariantach pakietu.

- ✓ Kompleksowa ochrona 24/7
- ✓ Wyjątkowa stabilność świadczonych usług
- ✓ Wsparcie podatkowe i prawne
- ✓ Ponad 3.800 certyfikowanych specjalistów na całym świecie
- ✓ 290 biur w 102 krajach, 4 lokalne biura w Polsce

+48 22 276 61 80

 www.fedaq.com

Partner merytoryczny

www.russellbedford.pl

www.russellbedford.pl

rbmagazine.russellbedford.pl

Biuro Warszawa
ul. Marynarska 11
02-674 Warszawa
T: 22 299 01 00
F: 22 427 44 02

E: office@russellbedford.pl

Biuro Gdańsk
ul. Jaškowa Dolina 81
80-286 Gdańsk
F: 22 427 44 02

E: gdansk@russellbedford.pl

Biuro Katowice
ul. Lompy 14 lok. 410
40-040 Katowice
T: 32 731 34 20
F: 32 731 34 21

E: katowice@russellbedford.pl

Biuro Poznań
ul. Taczaka 24
61-819 Poznań
T: 61 307 10 00
F: 22 427 44 02

E: poznan@russellbedford.pl

